

ובגוונים רבים נתפרשו הדברים,
והכל אחד. ברוך הרחמן וברוך
שמו לעולם ולעולמי עולמים.

הנה אנכי שלח מלאך לפניך וגו'.
רבי יצחק פתח, (שיר א) ישקני
מנשיקות פיהו וגו'. אמרה פנסת
ישראל, ישקני מנשיקות פיהו.
מה הטעם ישקני? יאהבני היה
צריך להיות! למה ישקני? אלא
כך שנינו, מה נשיקות של דבקות
של רוח ברוח, שבגלל כך נשיקה
בפה, שהרי הפה הוא המוציא
והמקור של הרוח, ולכן נשיקות
בפה בחביבות, ודבקים רוח
ברוח, שלא נפרדים זה מזה.

ורבן מי שמוציא נשמתו
בנשיקה, נדבק ברוח אחרת,
ברוח שלא נפרדת ממנו. והינו
נקרא נשיקה. ועל זה אמרה פנסת
ישראל ישקני מנשיקות פיהו,
להדביק רוח ברוח, שלא יפרד זה
מזה.

כי טובים דודיך מיין, מה עושה
פאן יין? והרי פתוב (ישעיה כח) וגם
אלה ביין שגו וגו', וכתוב (ויקרא י)
יין ושכר אל תשת אתה ובניך.
מה הטעם פאן יין? רבי חייא
אמר, מיינה של תורה. רבי חזקיה
אמר, זה שכתוב (תהלים קד) ויין
ישמח לבב אנוש. ועל זה כתוב
פי טובים דודיך מיין, לחדות הלב.
מיין - שמשמחני יותר מהכל.

רבי יהודה אמר, פתוב (בראשית כט)
וישק יעקב לרחל וישא את קולו
ויבך. למה בכה? אלא בדבקות
הרוח בה לא יכל הלב לסבל,
ובכה. ואם תאמר, הרי פתוב
וישקהו ויבכו? שנינו, למה נקוד
על וישקהו? אלא שלא נדבקה
בו רוח כלל, ועל זה כתוב
ונעפרות נשיקות שונא. מה זה
(משלי כו) ונעפרות נשיקות שונא?

והא אוקימנא מלי. ובגוונין סגי אין אתפרשן
מלי, וכלא חד. בריך רחמנא בריך שמייה
לעלם ולעלמי עלמין.

הנה אנכי שולח מלאך לפניך וגו'. (שמות כג) רבי
יצחק פתח, (שיר השירים א) ישקני מנשיקות
פיהו וגו' אמרה פנסת ישראל, ישקני
מנשיקות פיהו. מאי טעמא ישקני, יאהבני
מיבעי ליה, אמאי ישקני. אלא הכי תנינן,
מאי נשיקות אדבקותא דרוחא ברוחא. דבגיני
כך נשיקה בפה, דהא פומא אפקותא ומקורא
דרוחא הוא, ועל דא נשיקין בפומא,
בחביבותא, ודבקין רוחא ברוחא, דלא
מתפרשן דא מן דא.

ועל דא מאן דנפיק נשמתיה בנשיקה, מתדבק
ברוחא אחרא. ברוחא דלא מתפרש
מניה. והיינו אקרי נשיקה. ועל דא אמרה
פנסת ישראל, ישקני מנשיקות פיהו,
לאדבקא רוחא ברוחא, דלא יתפריש דא מן
דא.

כי טובים דודיך מיין, מאי בעי הכא יין, והא
כתיב (ישעיה כח) וגם אלה ביין שגו וגו',
וכתיב (ויקרא י) יין ושכר אל תשת אתה ובניך,
מאי טעמא הכא יין. רבי חייא אמר, מיינה
דאורייתא. רבי חזקיה אמר, דא דכתיב, (תהלים
קד) ויין ישמח לבב אנוש, ועל דא כתיב, פי
טובים דודיך מיין, לחדותא דלבא. מיין,
דחדי לי יתיר מפלא.

רבי יהודה אמר, פתיב, (בראשית כט) וישק יעקב
לרחל וישא את קולו ויבך, אמאי קא
בכה. אלא באתדבקותא דרוחא בה, לא יכיל
לבא למסבל, ובכה. ואי תימא, הא פתיב,
(בראשית לג) וישקהו ויבכו. תנינן, אמאי נקוד

וישקהו, אלא דלא אתדבק ביה רוחא כלל, ועל דא פתיב, (משלי כו) ונעפרות